

Megállapodás

a Kormány és az országos önkormányzati érdekszövetségek közötti stratégiai együttműködésről

Bevezető

A negyedszázados magyar önkormányzati rendszer létrehozása alkalmából a Kormány és a jelen Megállapodást aláíró országos önkormányzati érdekszövetségek egyenrangú partnerként elhatározták, hogy az elmúlt évtizedek tapasztalatai alapján erősítik az egymás közötti együttműködést az Alaptörvény 34. cikk (1) bekezdése alapján a közösségi célok elérése érdekében.

A Megállapodást aláírók figyelemmel voltak a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény 4. cikk 6. pontja szerint arra, hogy lehetőség szerint a tervezési és döntéshozatali eljárás során, megfelelő időben és formában, ki kell kérni minden olyan ügyben a helyi önkormányzatok véleményét, amely őket közvetlenül érinti.

A Megállapodást aláírók tekintettel voltak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 131. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezések szerint arra, hogy az országos önkormányzati érdekszövetségek jogalkotási feladatokra, intézkedések megtételére vonatkozó javaslatot tehetnek, konzultációt folytathatnak a Kormánnyal a helyi önkormányzati rendszert, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott közszolgáltatásokat érintő stratégiai kérdésekről és a központi költségvetés önkormányzatokat érintő kérdéseiről.

Mindezek alapján a Megállapodást aláírók a Kormány és az országos önkormányzati szövetségek közötti stratégiai együttműködés céljáról és alapelveiről, valamint az együttműködés tartalmi és formai kérdéseiről az alábbi Megállapodást fogadták el a Helyi Önkormányzatok Napja alkalmából.

I. A stratégiai együttműködés célja és alapelvei

1. A Kormány és az országos önkormányzati szövetségek közötti együttműködés alapvető célja a folyamatos kapcsolattartás és rendszeres érdemi párbeszéd lehetővé tétele a Kormány önkormányzatokat érintő elképzeléseiről, az önkormányzati szektor javaslatairól és észrevételeiről a közösségi célok együttes elérése érdekében.

2. Az együttműködési rendszer célkitűzései a következők:

a) A kormányzati és az önkormányzati szint közötti folyamatos egyeztetés biztosítása a feladatokról és a hozzájuk kapcsolódó finanszírozási forrásokról;

b) A források felhasználási feltételeinek a meghatározása a két oldal által egyeztetett prioritások mentén;

c) Minden település számára biztosítani az önkormányzathoz való jogot, ennek jegyében lehetőséget teremteni valamennyi települési közösség számára a helyi szabadság kiteljesítésére közös megoldásokon keresztül, az erőforrások hatékony felhasználása, a helyi demokrácia megerősödése érdekében;

d) Az önkormányzati szektor számára kiszámítható, biztos jogi és gazdasági keretek kialakítása;

e) A Kormány és az Országgyűlés számára megbízható információs bázis szolgáltatásának létrehozása és elérhetővé tétele az állami és önkormányzati menedzsment hatékony tervezésének biztosításához;

f) Az állam és az önkormányzatok együttműködése a közfeladatok ellátásának átláthatósága

érdekében;

- g) A társadalmi közérzet javítása, a konstruktív, együttműködő közhangulat megteremtése;
- h) A közösségi célok elérése érdekében hasznosítható vélemények, javaslatok felszínre hozatala, amelynek értelmében az önkormányzati szövetségek felterjesztési joggal rendelkeznek;
- i) A közösségi döntések nehézségeivel, felelősségével való társadalmi azonosulás elérése;
- j) Az esetleges konfliktusok minimalizálása, a kormányzati és önkormányzati hatáskörök és korlátok jobb megértésének elősegítése;
- k) Az európai uniós döntéshozatali eljárásban az önkormányzatokat érintő döntések esetében a helyi önkormányzatok véleményének megismerése és a döntések társadalmi hatásának egyeztetése, így különösen az Európai Unió Régiók Bizottságában (CoR) a magyar delegáció teljes jogú tagjai által a magyar önkormányzati érdekek képviselésének és érdekérvényesítésének az elősegítése, valamint a magyar tagok bizottsági munkájának megismerhetővé tétele.

3. Az együttműködés alapelvei a következők:

- a) Az együttműködés azon a közös elvi alapon nyugszik, hogy az Országgyűlés és a Kormány felelőssége az országos gazdasági és politikai célok meghatározása az önkormányzati szektorban.
- b) A Kormány célja az erős és hatékony önkormányzati szektor, amely alkalmas arra, hogy kulcsszereplő legyen a helyi közfeladatok ellátásában, és amely a jó szolgáltatásokat, a választás szabadságát és az állampolgárok bevonását képes biztosítani a helyi demokrácia jegyében, mindezt az egyéni jogok védelme mellett.
- c) Az önkormányzati szektor számára ezért olyan keretfeltételeket kell biztosítani, amelyek megengedik, hogy a települési és területi önkormányzatok elláthassák a feladataikat, mint közszolgáltatók.
- d) Fontos, hogy az együttműködés során láthatóvá váljon a felek közötti valamennyi vitás kérdés, és világosan meghatározható legyen a döntéshozók számára az együttműködő felek közös vagy eltérő álláspontja.
- e) Az együttműködés keretében lefolytatott egyeztetés a sikeres közszolgálat egyik alapfeltétele. A siker záloga a nyíltság, a becsületesség és a partner tisztelete.
- f) A felek közötti egyeztetés lényege, hogy a célokat, a korlátokat közösen kell meghatározni, egyértelművé tenni.
- g) A feleknek egyértelmű mandátummal kell rendelkezniük, az összes résztvevő álláspontját, elvárásait világossá kell tenni.
- h) Az együttműködő partnereknek az önkormányzati vélemények kialakításához egymás rendelkezésre kell bocsátani az összes fontos információt.
- i) Az együttműködési folyamat minden elemében meg kell nyilvánulnia az egyenrangú partneri viszonynak, a folyamatért és az eredményért közös a felelősség.
- j) Megegyezés esetén tisztázni kell, hogy kinek mi a feladata, felelőssége a megállapodás végrehajtásában, rögzíteni kell a visszacsatolás módját.

II. A stratégiai együttműködés területei és tárgykörei

1. Érdemi egyeztetés megfelelő időben a helyi önkormányzati rendszert, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott feladatokat, közszolgáltatásokat érintő stratégiai kérdésekről, kormányzati programokról és javaslatokról, valamint a központi költségvetés és a zárszámadás önkormányzatokat érintő kérdéseiről.

2. Előzetes egyeztetés az önkormányzati álláspontok kialakításához az önkormányzatokat érintő jogszabály-tervezetekről és kormányzati döntésekről.

3. Előzetes egyeztetés az európai uniós döntéshozatali eljárásban az önkormányzatokat érintő döntésekről, és érdemi egyeztetés a helyi szabályozást érintő kérdésekről.

III. A kapcsolattartás módja és feltételei

1. Az együttműködési és egyeztetési rendszer politikai és adminisztratív kapcsolatból áll.

2. Az együttműködés politikai kapcsolata elsősorban az Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Tanácsa (a továbbiakban: ÖNET) legalább évente két alkalommal megtartott érdemi egyeztetéséből áll. Az ügyrendet a partnerek konszenzussal fogadják el. Valamennyi megbeszélésnek – a II. fejezetben meghatározott tárgykörökhöz igazodó – speciális témája van. Az egyeztetéseken az ÖNET-re vonatkozó kormányhatározatnak megfelelően a helyi önkormányzatokért felelős miniszter elnököl, az állam részéről továbbá azoknak a minisztériumoknak a vezetői vesznek részt, akiket érint az adott téma. Az ÖNET ülésén valamennyi országos önkormányzati szövetség vezetője, vagy annak megbízottja teljes jogú tagként vesz részt. Az ÖNET társelnökét rotációs elv alapján az országos önkormányzati szövetségek konszenzusos döntése alapján biztosítják. Az ÖNET munkatervét, az ülések napirendjét és forgatókönyvét az elnök határozza meg a társelnök véleményének kikérését követően. Az ülésekről hangfelvétel és emlékeztető készül. Az emlékeztetőt az elnök és a társelnök látja el kézjeggyével.

3. Az együttműködés adminisztratív kapcsolata keretében a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által kijelölt titkárság készíti elő az ÖNET ülésre a dokumentumokat, amelyeket az ülés kitűzött időpontja előtt 15 nappal eljuttat a tagoknak. A helyi önkormányzatokért felelős miniszter titkársága koordinálja az ÖNET ülésén résztvevő minisztériumok részvételével és állásfoglalásával kapcsolatos kérdéseket. Az önkormányzati szövetségek szakmai képviselőinek ellátását az országos önkormányzati szövetségek egymás közötti megállapodása rögzíti.

4. A Megállapodás II/1. pontja szerinti témakörben az ÖNET egyeztetésére kerül sor azoknak a programoknak a megtervezésében, amelyek jelentős változásokat eredményeznek az önkormányzati feladatellátásban és szabályozásban. Az egyeztetési rendszer elsősorban olyan egyeztetési és együttműködési fórum, amely az állami költségvetés önkormányzati szektorra vonatkozó gazdasági programjára, finanszírozási elképzeléseire vonatkozik. Az ÖNET egyeztetési találkozói a mindenkori éves költségvetés kormányzati előkészítési munkafolyamatához is igazodnak.

5. A Megállapodás II/2. pontja tekintetében az egyeztetés a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint történik az országos önkormányzati szövetségek közvetlen megkeresésével, de igény esetén az ÖNET napirendjére kell tűzni.

6. A Megállapodás II/3. pontjában meghatározott tárgykörökben az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény VI. Fejezet 26. és 27. alcímében meghatározott eljárási rendbe illeszkedve valósul meg az egyeztetési eljárás a Kormány és az országos önkormányzati szövetségek együttműködése keretében.

7. A Megállapodás II/1-3. pontjaiban meghatározott témakörökben az országos önkormányzati szövetségek részéről megfogalmazott javaslat tartalma határozza meg – a III/3. pontban rögzített adminisztratív eljárás keretében – az egyeztetés megvalósításának formáját és szintjét. Amennyiben az előkészítés során az országos önkormányzati szövetségek képviselői a javaslatnak az ÖNET előtti tárgyalását tartják szükségesnek, akkor az országos önkormányzati szövetségek javaslatát – a kormányzati észrevételekkel együtt – az ÖNET napirendjére kell tűzni.

8. E Megállapodás nem terjed ki a közszolgálati munkavállalói és munkáltatói érdek-egyeztetés

kérdéseire, így különösen az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács fóruma keretében megvalósuló együttműködésre és konzultációra.

9. Az együttműködés és a konzultáció dokumentumainak hozzáférhetőnek kell lenniük a felek honlapján.

IV. A megállapodás időtartama

1. A felek e megállapodást határozatlan időtartamra kötik.

2. E megállapodás érvényesülését a felek évente egyszer az ÖNET fórum keretében értékelik, és a felülvizsgálatát szükség szerint elvégzik.

Budapest, 2015. szeptember „ ”

Tarlós István
elnök
Budapesti Önkormányzatok Szövetsége

Kovács Péter
társelnök

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter
a Kormány részéről

Szita Károly
elnök
Megyei Jogú Városok Szövetsége

Fehérvári Tamás
elnök
Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége

Dr. Gémesi György
elnök
Magyar Önkormányzatok Szövetsége

Schmidt Jenő
elnök
Települési Önkormányzatok Országos
Szövetsége

Lipők Sándor
elnök
Kisvárosi Önkormányzatok Országos
Érdekszövetsége

Dr. Wekler Ferenc
elnök
Községek, Kistelepülések és Kistérségek
Országos Önkormányzati Szövetsége

Szabó Gellért
elnök
Magyar Faluszövetség